

Novelle I

(Inleiding!)

Hoofdstuk I

A. Steerom Jan had het kensloke toch nog gewild.
Hies, en zijn hies Jo en twee nichtjes: Toos en Corrie, werden
uitgenoodigd om in dag of tien aan de pastorie te komen lo-
geren! 't Heette, dat dien de twee dienstmeisjes in uit konden
gaan, met zo veel "geschoolde" huishoudkrachten in hies. En
ik? 'k moest de orde handhaven, want dat er nog wel in
in kibbelige nou voorvallen?! En dan: Steerom wensch-
te niet geheel onder den deim van zijn vrouwelijke logies te
komen en mannelijk gezelschap was hem daarom binken
gewoon aangenaam!

't Is dese tijd geweest, die geen van ons allen geew uit het
hooft nal gaan en waarin geew is voorgevallen om het
eën of andere er over te vertellen. Vok zijn er wel dramatische
knoopen en romantische hoofdpunten te vinden, waaraan
dese heele geschiedenis kan worden opgehangen en die alle
feitjes krug laten brengen tot eën groote lijn. In Cypot
wand-tapijt dat in nijdewaardsche plooven meerhangt,
waarvan elke ploov in apart geketend lijntje vormt,
nelypstandig en mooi-gevoind op sich self, maer waaraan
alle plooven samen in schoon, breedgespeld sieraad vormen

"Water was nu van af 's strand tot aan de horizon toe
doorzocht met wiegende en deinnende voorwerpen, schepen
en krullen, die verbleiden en waanden, en die
bepaald waren met de glanzende meeren die opstegen
en neersinken en stroom vromden en vortels trokken.

"Waren witte botjes als van de hwarmsridder uit het
grijs, 't waren eel stromen, verduid in 't gouden gel van 't
water, levende waterlichs, alles van zelfde vorm en
ligging in 't wiegende water!

De zon stond als 's geweldige focus en als 's omgevallen
gouden vat, met haar rand gevallen op de horizon, en
er uit stroomde alle kostelijke gouden inhoud, de zee over
naar ons toe! 't Was of de zon zich dieper neeg om het
vollediger te kunnen ledigen aan goud en ^{op} de zee al de
glans uit te storten die in haar was en 't te doen stroom
naar 't strand!

"Waren de laatste vogels uitken en omvillering doord
aan 't Jules-Vernes boek: de wonderstrand, waarin de alle
laatste onnauwkeurigheid, die door de opperste waerheid nog
meerblijft, somtijds geven van teken is en 't hoort
geluk aankomende voor hem die haar opvangt!

In eenmaal in dat boek dreef er ook hier aan valse
breed visschers schimmen, met de schaduwkond van hun
meilen, 'tward brune silhouetten, naar ons gekend

"Waren de sprookvogels in 't kleering van 't vissen!
"Gheheel strand stamde in 't gel van de deimen was fel en
getekend en daar boven werd de lucht snijger blauw als
dan zonlicht ontrokken!

De groene straat heb ik niet gezien, en niemand van ons
maakt allen hebben en meegemaakt hvede van nu nog
boven ons, en dan niet meer!

"Mysterie van de tijd, 't onbedelbare vogelwit!

Nu nog wel, dan niet meer! Waar tijd de scheiding!

In toch is dat toch 't doel van elke wijker, die beschouwt
naar 't ondergaan der zon! Toch is dat 't meeste-tekende
wat hij zoekt en zijn gehele wesen 's vogelwitte stilte
ⁱⁿ gesloten spanning, om te zien, te zien het onbegrijp-
bare!

"Water beweegt, maar de horizon ligt stark onbewogen
en nu in eens was er niets meer te zien!

"'t Goud was teruggevoerd tot kleinere banen, terug over de
hem, terug, als met in geheimzinnige draad getrokken.
de zon achterna, als de heilige, stierende sleep van de
bruid die verdwenen.

Gien slokje goud meer over, nergens iets vergeen!

De zee valt op hooverslag grassen en alle hemantiek is
er uit gevallen. De meeren hopen nu in eens hun
grip - blauwe dekveren in 't geel van en bijna on-

Hein Bosch 1936

Opdracht aan mijn Meester Corrie

Dit is dan de eerste der "Brederlandsche novellen."
Tot een beter begripen eenige woordjes vooraf over mijn
bedoelingen en mijn manier van bewerken.
Dit historische gegeven, dat jij je allicht nog in de
meeste groote lijnen kunt herinneren, heb ik tot 't type
van 'n kleine roman uitgevormd.
Waartoe heb ik deze stof eerst past klaar moeten maken.
Ik heb daarom idealiserend en vooral styleerend
~~moeten werken aan karakters en gebeurtenissen.~~ Ik
ben begonnen met een klein dramatisch knooppunt
op te sporen, wat me niet moeilijk viel, daar iedereen
wel eens wat meemaakt in tien dagen tijds. Dit
knooppunt heb ik iets uitgewerkt (tot grooter formaat
dan 't was) en er de dichtst bij gelegen en aanverwante
herinneringen rond omheen gegroeped als aanlei-
ding, omstandigheden en gevolg. Hij nullen me
wel niet zoo nauw met het knooppunt mijn ver-
bonden geweest als het hier licht, maar eenige con-
nexie hadden die toch. De kern in alles blijft dus his-
torisch. Voor deze eerste novelle heb ik, voor 't gemak

vooreerst mij zelf als hoofdpersoon genomen.
Nu wat over de andere personen.

Schrik vooreerst niet van je eigen figuur.

Deze figuur is, eerlijk en oprecht. Invoals ik jou
altijd in mijn gedachten heb gezien. Gelof me
nuo kun je worden, en zijn.

Jo (Toos), Toos (Corrie) en Jij (Jo) mijn, in deze no-
velle tenminste, bijpersonen. Ik hoop ze in andere
novellen nog eens onder de loup te nemen.

de stof?

Alhoewel door de jongste juten geblijken is, dat ik geen
kwaadertijde figuur ben, gelof ik toch niet on-
terlijk geschreven te hebben.

De behandelde stof is weliswaar iets erotisch, maar
ik meen dat hij waardig is voor een seminarist.
Het erotische staat niet op hem, al mocht dit in 't
begin schijnen.

Kees is "waardig" seminarist en komt alleen in aan-
raking met gebeurtenissen, waarvan hij de afloop
(waar hij, objectief beschouwd, buiten blijft, wat 't
strict-erotische betreft) niet kon voorzie.

Thuis vormt daarom de andere hoofdpersoon.

R.K. Parochie
„St. Jan de Evangelist,,
Breezand N.H.

p/a Zandvaart 123
1764 NM BREEZAND

Mr. Jan vd Meer
Klein Brabant 71
4707 DS ROSENDAAL

Breezand, 12 december 1997.

Geachte mijnheer Vd Meer,

Enkele weken geleden heb ik u telefonisch benaderd. Ik vertelde u dat ik namens het parochiebestuur van Breezand sprak en dat wij zeer geïnteresseerd waren in de door u vele jaren geleden geschreven "Breezandse Novellen". Enerzijds vanwege de voor onze parochiegemeenschap waardevolle geschiedenisfeiten, anderzijds overwegen wij, afhankelijk van de inhoud, om de Novellen te publiceren (uiteraard slechts na uw goedkeuring).

U zegde ons toe te zullen overwegen om ons het manuscript toe te zenden, waarna ik aangaf dat het wellicht ook heel leuk voor u zou zijn om Breezand nog eens te bezoeken. Aan dit laatste willen wij eventueel graag meewerken.

Helaas, na dit telefoongesprek hebben wij niets meer van u vernomen. Misschien heeft u besloten om niet in te gaan op ons verzoek. Ook is het mogelijk dat het aan uw aandacht is ontschoten.

Ik wil nogmaals aangeven dat wij bijzonder geïnteresseerd zijn in uw geschriften. Mogen wij misschien nog eens van u vernemen?

Hoogachtend,

Parochiebestuur
St. Jan de Evangelist
H.W.A.M. Winnubst

Roosendaal, 28-12-1997.

GEACHTE HEER WINNUBST.

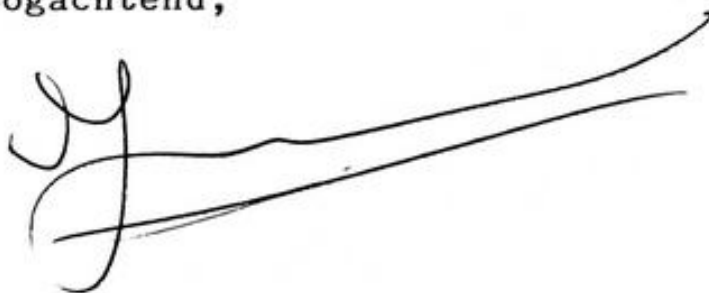
In antwoord op Uw schrijven van 12 december jl. bericht ik U dat een beantwoording van Uw eerste verzoek wat in de vernieling geraakt is vanwege de overwegingen die mijn echtgenote en ik daarover gewisseld hebben. Met als resultaat: het VERGEETBOEK.....

INDERDAAD was het voor ons een probleempje: het "verhaal", deels "historisch", deels verzonnen, maar voor mij (ons) zelve een anecdotische herinnering aan een mooie tijd. Evenals een "dagboek" dat ik aanlegde tijdens de tijd "vlak-voor" en "tijdens" de verloving met mijn echtgenote..... Zaken die je uiteraard strikt tot je EIGEN genoegen, en hoogstens voor je nazaten, bestemd zijn. Een "rol" als NAZATEN voor mijn Breezandse Novellen kan helaas niet aan de bevolking van het huidige Breezand toebedeeld worden. DAT althans is de mening van mij en mijn echtgenote.....

Wij kunnen ons voorstellen dat U en het parochiebestuur geïnteresseerd waren: de wat oubollige titel, en de zeer persoonlijke indruk die mijn Heerroom Jan moet hebben achtergelaten doen zulks vanzelfsprekend zijn. Maar helaas: wij menen niet aan Uw verzoek te kunnen voldoen; zowel het "echte" als de "fantasie" daaromheen gesponnen laten dit, naar ónze mening, niet toe.

Mochten wij ooit (!!!) op dit besluit terugkomen dan weten wij waar wij dat (dikke) bandje kwijt kunnen....

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'J' followed by a long, sweeping horizontal line that curves upwards at the end.